

Delta i vår undersökning om teckenrapport!

10 juni 2024

Tack vare ett samfinansierat europeiskt projekt "Deaf Journalism Europe" har vi denna nyhetstjänst på svenskt teckenspråk. Projektet kommer att avslutas i slutet av maj 2025 och vi vill nu göra en undersökning om Teckenrapports framtid. Därför vill vi be dig att fylla i vår undersökning som skickas ut till alla partners i DJE-projektet. Vi vill se hur vi kan fortsätta och utveckla Teckenrapport efter att projektet avslutas.

Undersökningen är på svenskt teckenspråk och svenska.

Länk till undersökningen: <https://shorturl.at/67gOT>

Tack på förhand för din tid och ditt samarbete!

Trevlig nationaldag!

10 juni 2024

Nytt tecken mot rasism i fotboll

10 juni 2024

Foto: AFP

Vid FIFA:s 74:e kongress presenterade FIFA ett nytt tecken som fotbollsspelare kan använda för att signalera att hen upplever rasism på fotbollsplanen.

Fotbollsspelare som möter rasism på planen kan nu signalera det med en ny gest:

korsade platta händer. Detta meddelades av världsfotbollsförbundet FIFA vid deras kongress. Gesten presenterades som bild av flera fotbollsspelare som medverkar, som uppmanar till åtgärder mot rasism.

FIFA:s president Gianni Infantino betonade behovet av att stå upp mot rasism och bekämpa den. Han menar att vi inte längre kan acceptera vad som händer på planen och på läktarna. Att rasism är fruktansvärt och utbrett inom fotbollen.

FIFA meddelade att matcher kommer att stoppas, avbrytas eller ställas in vid uppkomst av rasism. Förbundet vill att länder ska erkänna rasism som ett lagligt straffbart brott för att möjliggöra åtal. Dessutom förespråkar FIFA utbildning om rasism i skolor och bättre övervakning av problemet.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Teckenspråksutbildning inom vården i Burundi

10 juni 2024

Foto: Adobe stock

I Burundi har läkare och vårdpersonal nu möjlighet att lära sig teckenspråk, efter ett initiativ av organisationen "Accessible Sign Language Vision". Anledningen är flera i vården upplevt svårigheter att kommunicera med döva patienter, trots att det länge satsats på utveckling av sjukvården i Burundi.

Sedan president Evariste Ndayishimiye tillträdde 2020 har Burundi byggt flera nya sjukhus, för att förbättra tillgången till vård. Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) har landets förväntade livslängd ökat från 43,8 år 2000 till 63,8 år 2019. Dessutom har regeringen sedan över ett decennium erbjudit gratis vård till mödrar

och gravida kvinnor. Regeringen arbetar också för att inkludera teckenspråk i nyhetssändningar.

Trots det har vissa minoritetsgrupper, inklusive döva, haft svårare att få tillgång till vården. I Burundi bor det ungefär 100 000 döva som ofta möter utmaningar inom vården. Sjuksköterskor och läkare har rapporterat svårigheter att kommunicera med döva patienter, vilket innebär att patienterna ofta inte får den vård de behöver.

Organisationen Accessible Sign Language Vision grundades 2022 av Willy Kamugisha. De jobbar främst med undervisning i teckenspråk och att ge döva möjligheter till entreprenörskap. Willy insåg att han kunde bidra till att lösa kommunikationsproblemen inom vården. Till vaccinationsalliansen Gavi uppger Willy några situationer där vården brister för döva. Bland annat är döva, särskilt döva föräldrar med barn, ofta omedvetna om pågående vaccinationskampanjer. Kvinnor som söker diagnoser för bröst- eller könsproblem möter särskilda svårigheter, särskilt när de får manliga tolkar för att kommunicera med läkare.

Bara några månader efter grundandet av organisationen lanserade Willy ett volontärprogram som utbildar burundiska läkare och vårdpersonal i teckenspråk. Sedan starten har över 120 vårdpersonal utbildats över hela landet. Trots ekonomiska utmaningar är Willy fast besluten att fortsätta för att gynna döva i hela Burundi.

En av de som har fått utbildning är Twagirayezu Jeannette, en barn- och neonatologisk sjuksköterska. Hon berättar för Gavi att utbildningen gjort att hon nu kan ge döva patienter rätt behandling tack vare förbättrad kommunikation. Hon påpekar dock att mer utbildning behövs för att nå en nivå där kommunikationen kan ske friktionsfritt.

Förutom sitt arbete med att utbilda vårdpersonal i teckenspråk, är Willy också engagerad i en lokal dövförening. Där diskuterar han kritiska frågor som påverkar dövas vardag, inklusive hälsa och tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Bildtelefoni i engelska ambulanser

10 juni 2024

Foto: Adobe Stock

Nordöstra ambulanstjänsten (NEAS) i England använder nu ett nytt verktyg som hjälper dem i kommunikationen med patienter som använder brittiskt teckenspråk (BSL). Verktöget är en app som finns i ambulansernas iPads, där en tolk finns tillgänglig dygnet runt.

Från och med maj 2024 har alla ambulanser inom NEAS nu tillgång till teckenspråkstolk via bildtelefoni i SignVideo-appen. Ambulanspersonalen kan använda appen dygnet runt, året runt, för att kommunicera med patienter som använder BSL.

I Storbritannien finns det ungefär 151 000 personer som använder BSL, varav 87 000 är döva. Appen kan nu bidra till en mer effektiv kommunikation för ambulanspersonalen, speciellt vid livräddande insatser men också vid icke-akuta situationer som exempelvis vid utbildning.

NEAS skriver på deras hemsida att deras chef för engagemang, mångfald och inkludering, Mark Johns, menar att NEAS ska leverera patientvård av hög kvalitet och se till att alla patienter får snabb och effektiv kommunikation under nödsituationer. Genom partnerskapet med SignVideo kommer det att bli lättare att ge en första hands bedömning av patienter som använder BSL.

Dövföreningen i Hartlepool tycker detta initiativ är ett stort steg mot att förbättra tillgängligheten och inkluderingen inom akutsjukvården som kommer att bidra till att rädda fler liv. Dessutom främjas jämlikhet mellan döva och hörande.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Döva röstmottagare i EU-valet bortpetade av Örebro Kommun

10 juni 2024

Foto: Örebro kommun

Örebro kommun tillåter inte döva röstmottagare i EU-valet. Lasse och Britt Marie berättar om tvärvändningen när Örebro kommun förstod att de var döva, då blev de fråntagna uppdraget som röstmottagare.

Lasse S Lorentzon och Britt Marie Sundström, bägge döva och anställda av Örebro kommun, ville bistå som röstmottagare i EU-valet men blev nekade på grund av att de använder svenskt teckenspråk i stället för talad svenska.

Röstmottagare ansvarar för att säkerställa att valet går korrekt till genom att ta emot röster, svara på väljarnas frågor och ge vägledning i vallokalen.

Lasse, gymnasielärare vid Rudbecksgymnasiet, blev initialt väl mottagen som frivillig röstmottagare.

”Först blev jag väldigt välmottagen och placerades i Stora Mellösa, men sen behövde de mina tjänster i Kilsmo, vilket var helt i sin ordning,” berättar Lasse. ”Men när valnämnden i Örebro kommun fick reda på att jag var döv tog de bort mig på ett helt sonika sätt. Det innebär att teckenspråkiga väljare inte får träffa en teckenspråkig röstmottagare.”

Lasse har skrivit en insändare i Nerikes Allehanda, NA: ”Det finns ju döva röstmottagare på andra ställen i vårt avlånga rike. Hur kan de accepteras medan Örebro, som utropat sig till Europeisk Teckenspråkshuvudstad, fortsätter att diskriminera döva?”

Lasse påpekar att det borde finnas döva eller hörselskadade röstmottagare på centrala platser där man kan rösta i förtid fram till den 9 juni.

”Nu känner man sig inte vara en fullvärdig medborgare i Örebro och inte ens i Sverige. Det är en känsla man inte borde utsättas för,” säger han. Trots sin

politiska erfarenhet och flera förtroendeuppdrag har han inte ansetts duglig som röstmottagare.

Britt Marie, boendestödjare, delar Lasses frustration och berättade till Teckenrapport att hon hade visat sitt intresse som röstmottagare och blivit antagen till Norra Karlslund men när hon bad om att få teckenspråkstolk till det obligatoriska mötet den 15 maj blev hon på en gång borttagen på grund av sin dövhet. Hon vill att Örebro kommun ska göra om, göra rätt och samtidigt ge en offentlig ursäkt.

Både Lasse och Britt-Marie betonar vikten av teckenspråkiga röstmottagare för att teckenspråkiga väljare ska få rätt information och stöd. Båda är besvikna över hur Örebro kommun har hanterat situationen.

Örebro kommuns valchef Johan Hellsten motiverar beslutet med att man måste kunna ge service på svenska för att möta väljarnas behov.

Nerikes Allehanda-skribenten Lars Ströman påpekar i en insändare att detta beslut inte bara är diskriminerande utan även visar ett förakt för andra väljare. Han ifrågasätter varför en kompetent teckenspråkig person inte kan utföra uppgiften med stöd av en tolk. Han betonar att detta snarare skadar samhället än gör nytta, och uppmanar till en omvärdering av beslutet för att säkerställa rättvisa och inkludering.

Förra året tilldelades Örebro kommun det mindre hedervärda priset "Årets Handbojor" av Sveriges Dövas Ungdomsförbund, en symbol för att någon hindras att använda teckenspråket. Med detta beslut ligger Örebro bra till för att få samma utmärkelse i år igen, menar Lars.

Lasse Lorentzon har anmält detta till DO men ställer sig tveksam till att DO tar vidare ärendet trots att detta är något som är grundstadgade medborgerliga rättigheter.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

3-åriga Nella som använder tecken som stöd riskeras utvisning till Pakistan

10 juni 2024

Foto: Adobe stock

Malmö stad får stark kritik för hantering av 3-åriga Nella som bott i familjehem hela sitt liv och nu ska utvisas till Pakistan tillsammans med sin familj. Nella kommunicerar med tecken då hon misstänks ha IF (intellektuell funktionsnedsättning) och i processen har hon inte haft ombud.

"Nella", som egentligen heter något annat, kommunicerar med tecken på grund av en misstänkt intellektuell funktionsnedsättning. Hon togs ifrån sina föräldrar när hon var ett år gammal då de inte kunde tillgodose hennes behov av mat, stimulans, närhet och säkerhet. Trots detta flyttade Malmö stad henne till ett utredningshem tillsammans med föräldrarna när utvisningsbeslutet kom.

- Det var fullständigt vidrigt att lämna henne där, säger Therese Åkerberg, "Nella"s familjehemsmamma.

Flera organisationer har kritiserat Malmö stad för att inte beakta barnkonventionen i "Nellas" fall. Barnhabiliteringen inom Region Skåne har gjort flera orosanmälningar och även anmält socialtjänsten till IVO.

- Vi är oroliga för att "Nella" inte får den trygghet och utveckling hon har rätt till, säger Petra Bovide, verksamhetschef på barnhabiliteringen Region Skåne.

Kommunen kritiseras också för att "Nella" inte haft ett ombud under processen då flickan är minderårig och att hon inte har ett talat språk har försvårat situationen.

- Det verkar som att kommunen försöker underlätta för Migrationsverket snarare än att prioritera barnets intressen, säger Ida Hellrup från Barnrättsbyrån.

Socialförvaltningen i Malmö stad vill inte kommentera ärendet men säger att grundtanken enligt praxis är att barnet ska återförenas med sina föräldrar så snart det är möjligt.

Familjehemsmamman Therese är förkrossad över beslutet att utvisa "Nella".

- "Nella" kommer att fara oerhört illa i Pakistan, särskilt med hennes funktionsnedsättning. Det är absolut inte vad hon behöver, säger Therese Åkerberg.

Senast den 3:e juni ska flickan ha utvisats. I dagsläget vet vi inte om "Nella" har utvisats eller finns kvar i Sverige.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Amerikanska teckenspråkstolkar i protest mot lönesänkningar

10 juni 2024

Foto: Adobe stock

Durham Public Schools (DPS) är en kommunal skola i North Carolina, USA, som har döva och hörselskadade elever. Samtliga teckenspråkstolkar och språkstödjare för döva och hörselskadade i distriktet tog ledigt en dag för att uppmärksamma sina lönekrav genom en protest. Totalt består gruppen av 17 teckenspråkstolkar och språkstödjare.

Protesten är en reaktion på de lönesänkningar som implementerats i år. Nyhetssidan The Herald Sun skriver att tolkarna fått sina löner sänkta med i genomsnitt 932 amerikanska dollar per månad jämfört med vad som utlovats. Många av tolkarna överväger nu att säga upp sig.

Bakgrunden till konflikten ligger i ett budgetfel som inträffade när DPS införde en

ny lönestruktur. Dessa fel ledde till att lönerna varierade kraftigt under året, vilket i sin tur resulterade i att både skolchefen och ekonomichefen avgick. Sedan januari har detta orsakat flera protester bland de anställda och nu är det tolkarna som protesterar.

Tolkarna kräver att återfå den ursprungliga lönenivån, samt att den tillförordnade skolchefens förslag på budget ska finansieras av skolstyrelsen. Om kraven inte uppfylls, varnar tolkarna för att DPS kan komma att stå inför allvarliga juridiska och ekonomiska konsekvenser. Detta inkluderar kostnader på minst en miljon amerikanska dollar per år för att använda frilansande tolkar, samt kostnader för potentiella stämningar från familjer vars barns rättigheter inte uppfylls. Dessutom kräver tolkarna att teckenspråkstolkar ska köpas in för privata möten med döv personal på skolan för att undvika brott mot sekretess och professionell etik.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Första europeiska konferensen för döva teckenspråkstolkar och översättare genomförd

10 juni 2024

Foto: Teckenrapport

Mellan den 31 maj och 1 juni 2024 hölls den första konferensen för döva tolkar och översättare i Europa vid Tallinns universitet. Evenemanget, arrangerat av Estniska teckenspråksforskningslaboratoriet (EVKUR) i samarbete med Världsförbundet för teckenspråkstolkar (WASLI) Region Europa, markerade ett viktigt steg för att skapa en plattform för samverkan och dialog om yrkena döva teckenspråkstolk och översättare.

Konferensen med temat "Dövtolkning och översättning i Europa", samlade cirka 70

experter och yrkesverksamma från hela Europa. Från Sverige deltog nio svenska döva teckenspråkstolkare och översättare.

Programmet för de två dagarna innehöll en rad föreläsningar och workshops ledda av framstående personer inom området.

Den svenska döva teckenspråkstolken Juli af Klintberg fick äran att vara den första föreläsaren vid konferensen där hon tog upp ämnet tolkning och översättning i ett internationellt sammanhang. Andra föreläsare var Sandra Schügerl, från Österrike, som föreläste om teamtolkning och översättning i Europa. Nästa dag hade Chris Peters, från Tyskland, föreläsning som handlade om döv- och översättarutbildning och den sista föreläsningen gavs av Razaq Fakir, från Spanien och Sydafrika, med ämnet tolkning och översättning inom media.

Sista punkten i konferensen var ett forum som handlade om yrket som döv- och översättare i Europa idag och i framtiden. Forumet leddes av Christian Rathmann från Tyskland.

Deltagarna fick även möjlighet att nätverka och utbyta erfarenheter samt erbjöds en historisk vandringstur genom Tallinns Old Town, där en döv guide visade dem de pittoreska gatorna och berättade om stadens medeltida historia, med start vid den ikoniska Viruporten.

Teckenrapport har intervjuat både Juli och en svensk deltagare, Jonas Brännvall, om deras upplevelser av de två konferensdagarna. Juli berättade att grunden till den här konferensen var att det fanns behov av att döva teckenspråkstolkare och översättare träffas och utbyter erfarenheter. Jonas berättade att anledningen till att han deltog i konferensen var för att träffa andra döv teckenspråkstolkare från Europa för att få inspiration och reflektioner. "Att få se många från samma yrke på en och samma plats och utbyta erfarenheter ger mig en boost", säger Juli. Jonas avslutar med att säga att arbetet för att utveckla yrket och se till att fler kan komma in i arbetsmarknaden fortsätter på hemmaplan.

Konferensen avslutades med en gemensam insikt om behovet av fortsatt samarbete och dialog för att stärka och utveckla dessa två yrken. Evenemanget har lagt grunden för framtida initiativ och samverkan inom döv- och översättning i Europa.

Mona Riis och Kenny Åkesson

Frankrike vann fotbolls-EM för döva

10 juni 2024

Foto: Facebook Football Sourds-CFFS

Fotbolls-EM för döva herrar genomfördes för tionde gången den 20 maj till 1 juni och arrangerades av Turkisk dövidrottsförbundet och Europas dövidrottsförbundet (EDSO). Europamästerskapet har samlat totalt 13 herrlag lag från hela Europa. Mästerskapet fungerade även som kvalificeringsväg till Döv-OS i Tokyo 2025.

Finalmatchen mellan Frankrike och Ukraina spelades i Mardan Sports Stadium och det var en nagelbitare. Frankrike tog ledningen med 1-0 i första halvlek, men Ukraina lyckades kvittera i den andra halvleken. Efter ordinarie tid stod det 1-1 och matchen gick då till förlängning. I den intensiva extra tiden gjorde båda lagen ett mål till, men Frankrike avgjorde till slut med ett ytterligare mål och säkrade segern.

Frankrike har vunnit sex av sex matcher i hela turneringen och kallar därför vinsten för historiskt, det är deras andra guld men det var 17 hela år sen sist de bärgade hem guld.

Frankrikes nyutnämnde tränare, Romain Mathieu, har haft kort tid att förbereda laget men lyckades ändå leda dem till seger. Efter matchen uttryckte han sin stolthet och glädje över vinsten på Instagram, och betonade lagets hårda arbete och engagemang.

Tidigare samma dag säkrade värdlandet, Turkiet, bronset genom att besegra Italien med 3-1.

Enligt Médiapi, vår DJE-partner i Frankrike, var den första veckan i EM tufft för flera spelare i det franska laget men också hos de andra lagen eftersom flera spelare

drabbades av magsjuka på grund av matförgiftning från deras hotells kök. Dövfotbolls kommission (CFFS) kommer att lämna klagomål kring detta.

Frankrikes seger markerar en ny era för laget, som nu siktar på att göra bra ifrån sig i Döv-OS i Tokyo nästa år.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com